

Kurusi ye cεmance ye .

Jumalon sɔkɔma 9:00 tɔkɔn lo y'a damine. A tun bena ban o loon wulafe lere 3:00 la. I be se ka mun lo ke leri kɔkɔ kɔkɔ? An ka bi, fεεɛbaw be yen minke, i be se ka e-mail ci dunija kuru bεε kɔkɔ ani i be se ka mobili kɔkɔ ka kilometeɛ 300 wala u tɔkɔn ke. I be se ka don awiyɔn kɔkɔ ka bɔ jamana faan dɔ la ka taga faan dɔ la. I be se ka koo caaman ke leri kɔkɔ kɔkɔ. Nka o loon kera a saan 2 000 ni kɔ ye nin ye.

Mɔkɔw ye mun lo ke o leri kɔkɔ kɔkɔ? N'a sɔkɔ i n'a fɔ loon tɔkɔ bεε, senekela dɔ wulila k'a ka foro sene sabu sene wagati sera ani danni wagati sera. N' lanin b'a la ko muso dɔ min be soo, ale wulila ani a y'a damine k'a yere mine a ka soo baaraw la loon o loon. Jagokela dɔ y'a ka butiki dayele ani a ye leri kɔkɔ ke tile kɔkɔ baara la, k'a yere laben lafijelon ni Temenkan seli wikeni kama. I be se ka koo caaman ke leri kɔkɔ kɔkɔ. Nka min bεε kera Zeruzalemu o lere kɔkɔ kɔkɔ, ani o kosɔn, min bεε kera dijɛ yɔkɔ bεε la loonw bεε la, n'u bεε farala tɔkɔn kan, o tun tε foyi ye ni min tun be kera kulu dɔ kan min be weele ko «Kalivari». Cεε dɔ tun be gwengwera, cεε kerεnkerennin dɔ lo min tun be gwengwera Dɔmukaw ka kuruwa kan. A ta tun be kuruwa saba minw lɔra o loon na, u dɔ kan, o min ye cεmance ta ye.

Lonan min tun nana Zeruzalemu o loon na, n'a sɔkɔ a tun be kuruwaw ye, k'a kuun yuguyugu k'a miiri ko: "O, o fagali minw be mɔkɔ dusukasi, nka u ka ji ka ke walisa hεεɛ ka to ani ka tilenninya to yen." Dɔmukaw sɔkɔdasi minw tun be baara nin kera, olu tun tε foyi lɔn o yirilesebaga kanbele koo la min tun be ban ka delili ke wala ka nɔnɔnɔnɔ wala ka nɔnɔnɔnɔ. U tun t'a miiri ko nin mɔkɔ min y'a yere la o kuruwa kan, o be se ka ke fεen wεɛ ye ni Nazaretika dɔkɔn tε.

O, nka koo kabakoman dɔw y'a damine ka ke. A fɔlɔ, dibi tun be yen, dibi min ka gwεle ka tεmε tilebɔ kan. Sankolo tun be ni dibi ye min be mɔkɔ kabakoya, i n'a fɔ jahanama. A be komi Ala, Faa y'a kɔ don dugukolo la, n'a sɔkɔ a yere y'a nɛji bɔ. O kɔ, Matiyo be dugukoloyεyεɛ min kofɔ an ye, o fana kera. Dugukolo kɔkɔbara yere la, mankan kabakoman dɔ bɔra min y'a to faraw tigera. Kaburu kɔkɔ kasodenw tun be bɔ saya ka nene bolo. O kibaro jensenna Zeruzalemu lamini bεε la, ko suu minw tun suturara, u tun be tagamana tijen na siraw kan; siga t'a la, u ka kanubagaw y'u ye ani u ye baro ke n'u ye.

Rido, o fani belebebeba min tun be Alabatosoba kɔkɔ, min tun be yɔkɔ senuman ni "yɔkɔ senumanba" cε, o tun bena tige. Yɔkɔ min na sijε kelen dɔkɔn saan kɔkɔ, i n'a fɔ sarakalasebagaw kuntigi tun be sagaden joli ta min fijε tε yen, k'a fense ka ke saraka ye jama bεε ye. O rido janya tun ye mεteɛ 40 ye ani a girinya tun ye tɔni caaman ye. Nka o leri kɔkɔ kɔkɔ, mɔkɔ dɔ, fεen dɔ, cogo dɔ la, o y'o rido belebebe faran ka bɔ sanfε ka taga duguma i n'a fɔ boloba fila y'a faran. I n'a fɔ dunija kuru bεε ka Alaba tun b'a fɔra ko sarakalasebagaw kuntigi donna yɔkɔ senuman na sijε laban na, o min ye jurumuw yafa loon laban ye. A tena don yen tugun abada.

Ayiwa, o tun te jumalon gwansan ye. Zeruzalemu tun minena o gundo do kwo, a tun te se ka min faamu. Mkwaw tun b'a daminena ka piningali ke u keto ka koo do ye ani u keto ka koo wewen men. Yala o be se ka ke ten wa? Yala o be se ka ke ten wa? Ayi! A tun te se ka ke ten. O Nazareti ce tun be se ka ke fen wewen ye min te mwa do ye, fen wewen min te yirilesebagaw do ye min tun be Nazareti, n'a kwali hali fen wewen min te kira ye. I be se ka sigida kuru be ka miiriyaw be men. Tijen na, u tun be to ka kwakwa tile caaman kw.

I hakili b'a la Pantekete loon na wa? I hakili b'a la cogo min na mwa 3 000 batizera loon kelen na wa? Yala i delila k'i yere pininga cogo min na mwa 3 000 batizera loon kelen na wa? O tun te waajuli kelen do ka se bagaya ye. I fen b'a la ko min kera Zeruzalemu o loon na, be tun be kuma o koo la kwakun wolonfila kw. O koo kabakomanw be kw tun ye mun lo ye? O kw, o Pantekete loon na, Nii Senuman barika la, Piyeri y'a datugu. A ko: «O tun ye Ala Dence ye o kuruwa kan.» O lo y'a to a kera ten.

Yala i delila ka lo ka miiri a kwatanin lo cogo min na adamadenw ka tariki kw wa? Wagati be be suma no ye. Nin gafe be, Bibulu, y'a ka maana lo ye. Layiri kw tariku be b'a yira o ra, ko minw bena ke, o sifa do lo. Sisan, tagamasine ye mwa, kw wala fen do ye heburuw ka diinan kw min be mwa, kw wala fen do yeyira wala k'a yira ka kw Layidu kura kw. O kw, tagamasine do tun lo yen kfe min be koo do yira wala min be kw ka koo do ke yan. N' be se ka fo tijen na, Layidu Kw fanin be yeyirali pumanw na. N'i ye wagati ta k'u file ani k'u faamu, o b'i dema ka Ala ka laben cepumanbaw tilan kw na ani i be se k'a ye ko maana nin ye kelen ye tariki be la, k'a yira ko a be kuma kuncykw kelen lo la.

Layiri kw kw, suguya minw ka ni ka tewa kw be kan, olu lo be kuruwa yira. I hakili b'a la Temenkan seli kw la wa? Tuma min na dence kw ka saya bana ka dibi tun be yelemana ka taga Ezipiti jamana na, siga t'a la, o tun be dibi lo yira o jumalon tilefe i n'a fo u tun be sagaden faga cogo min na o yahutuwa ka soo kelen kelen be kw o suu la walisa saya meleke ka tewa, k'o denbaya to yen. A ye wagati laben wagati min na Sagaden yere yere, Ala ka Sagaden, tun bena faga k'a to saya ka tewa adamadenw kan tugun.

Walima o Layidu Kesu, Layidu Kesu gundoman min yirala an na Ekizodi 25nan na Sinayi kulu kan, o koo be cogo di? I hakili b'a la Layidu Kesu datugulan kw la wa? A tun be wele ko: «Hina sigiykw.» O "Hina sigiykw" kan sine kelen saan kw, sarakalasebagaw kuntigi tun be don kw senuman kw ni sagaden joli ye min fine te yen, ka joli kw kw senuman kan walisa jurumun ka kw yen. Nka kuruwa le ra, hinna sigiykw yere yere tun siginin be kw min na, ani saraka dafanin joli tun te kw do, nka a tun be kw min tun bena jurumun be kw a ra wagati be.

Walima tuma min na Israeldenw tun be ṅunuṅunu ani ka ṅunuṅunu ani ka jurumu ke tugun ani Ala y'u fili sa bagamanw cema ani u tun b'u jimi ani k'u faga, o tun bena ke cogo di. O ko, Musa ye delili ke ka ban, a ye sa ziralaman do dilan, k'a dulon yiri do kan k'a kɔɔta. U ka furakeli min tun be ke ka bo saya do la, o tun be sɔɔ gwansan ani bee tun be se k'o sɔɔ. Nka u tun ka ji ka koo doɔ ke u ka on koo la. U tun ka ji k'u jee sin o ma walisa ka jenamaya ke. Nka o keto, u ma fura sɔɔ sabu a tun be di bee ma gwansan. U keto ka zira saa file, u ma baara ke nka u ye koo do ke walisa ka balo. (Jatedenw 21) Yesu ko Yuhana 3 kɔɔ, i n'a fo o saa ziralaman, ko: «Ni ne kɔɔtara, ne bena mɔɔɔ bee sama ka na ne yere ra.» Ne tun be se ka tan ni fila were di aw ma, nka Layiri kɔɔ be komi tagamasije belebeleba do min be ni bije ye min b'a fo ko: "Nin sira fe kuruwa kan. Nin sira fe kuruwa kan."

O ko, tuma min na Yezu nana, a ye jenamaya ke o kosɔɔ. A tun be balo kuruwa kosɔɔ.

Kabi a denmisen tuma na, kuruwa tun b'a ka suma bila a jee. Kabini a nana dije kɔɔ loon min na Betilehemu, yɔɔ min tun te lonanw ka soo kɔɔ. A tun b'a fɔra o wagati yere la ko: "Yɔɔ te i ye nin dije kɔɔ. I tɛna sigiyɔɔ yan. I bena ban, hali k'i gwengwen yiri kan."

Kibaru dumanw be Yezu ka maana sifa caaman fo an ye minw be kuma a yere ka saya koo la. N' be miiri Matiyu 16nan na tuma min na ale n'a ka kalandenw tun be R & R (lafije ni lafiya) doɔni kera Sezare, Filipi dugu la. Yezu y'u jininga ko: «Aw b'a miiri ko ne ye jɔɔ ye?» U ye miirili ke ka ban, ka siradaw la kuma mɔɔ werew ka kumaw kan minke, Piyeri y'a file k'a fo ko: «E lo ye Krista ye, e ye Ala janaman Dence ye.» Yesu ko: «E, Yunusu dence Simɔɔ, i ta baraka ye, sabu mɔɔ si ma o yira i ra, nka ne Fa min be sankolo ra, ale le ka o yira i ra.» Yezu tun b'a loɔn sisan ko cee minw tun bena taga je ni min ye, u y'a damine k'o faamu. Verise 21 b'a fo ko, o yɔɔnin bee, k'a ta o wagati ma, Yesu y'a damine k'a jee a ta karamɔɔdenw ye, ko a ka kan ka taga Zeruzalemu, ka kɔɔ caman sɔɔ diinan mɔɔkɔɔ, sarakalasebagaw kuntigiw, ani sariya karamɔɔ boro; ko a ka kan ka faga, ka kunu tile sabanan loon.

A y'o kuma kelen fo Matiyu 17, 20, 21. Matiyu 26 kɔɔ o wagati la. *Surafana laban*, A k'a fo o ye tuun ko: «O bena ne faga.» O lere damadɔɔ kɔɔ o ko, Zetisemane nankɔɔ, a y'a kunbiri gwan k'a jininga ni sira were be yen, a tun b'a loɔn ko o danbe lo kama a wolola. Yezu nana yan min kama, o ye kuruwa ye ani a tun b'o loɔn tuma bee.

Layidu kura bee b'o lo yira. Pol ko: "Yahutuw be kabakow jini, Grekiw be hakilitigiya jini, nka anw be Krista waaju, min gwengwenla yiri kan, o ye Yahutuw ka kuncɛbayafen ye, siya were mɔɔ fe, o ye nalomanya ye." (1 Korantikaw 1:22, 23) "Sabu ne tun b'a fe ka foyi loɔn, ni ne tun be ni aw ye, ni Yesu Kirisita te, ani a min fagara yiri ra." (1 Korantikaw 2:2) "Ne kana n yere bonya abada fo an Matigi Yezu Krista ka kuruwa kan." (Galatikaw 6:14) I jee b'o kuma saba nunu na wa? Poli ko: «Ne be min loɔn, o ye Kirisita* ye, min fagara yiri kan.» O ko, a ko: «Ne be min waaju, o ye Kirisita ye, min fagara yiri kan.» (1 Korantikaw 1:23) "Ne be n yere bonya min kan, o ye Krista ka kuruwa ye, Yezu min gwengwenna kuruwa kan."

(Galatikaw 6:14) "Ne fe, ka panamaya ke, o ye Kirisita ye, ka sa, o ye tɔɔ ye" bari a tun gwengwenna yiri kan. (Filipikaw 1:21).

Mɔɔɔw, aw be Bibulu laje, Layidu Kura, Pol wala Piyeri ka waajuli o waajuli kera aw bena min ye, u kelen kelen bee nesinna Yezu ka kuruwa kan ani a ka kununi ma. O la, a ka ke Layidu Kɔɔ ye wo, Layidu Kura ye wo, wala Bibulu kuru bee ye wo, kuruwa lo be yɔɔba la.

A saan caaman ye nin ye Angleteri masace ka kelebolo la u ka kurunbaw kɔɔ, u tun be juru bulaman dɔ siri ka teme juru cemance yere la min tun bena ke ka kurunba wuli sabu u tun b'a fe o juru ka se ka danfara ke. N'u mako tun b'a la k'a kɔɔta kɔɔtɔko la, ka boli juguw ne wala ka sanfiye bali, u tun be juru min pinina, juru bulaman be min na, o tun be teme a cemance yere la. Kuruwa ka kan ka ke ten. A be ye tuma bee ani a be sɔɔ tuma bee. O lo kɔɔtanin lo, gafe nin dɔɔn kɔɔ te, nka panamaya yere kɔɔ. An be koo minw bee ke, o ka kan ka ke u cemance yere la; an ka panamaya kecogo cemance, an ka so panamaya cemance, an ka baara ani an ka lakli panamaya cemance. N'an ye Yezu n'a ka kuruwa bɔ cemance la tuma dɔ la, an be bɔne feen bee la.

Yala i delila ka tagamasije dɔw ye lɔɔw kan minw sebera ko: "Kuran ka juru suturara yan wa?" O ye kuruwa kumaw ye. I be na o kumadenw dɔ la kelen na, i be sɔɔ ani fanga be yen—fanga bɔɔ dafanin lo an ka panamaya kɔɔ n'an bena wagati ta dɔɔn k'a faamu. Yezu ka kuma labanw tun ye ko: "Koo bee dafara." (Zan 19:30) Mun lo banna? Ala ka lapnita min tun be adamadenw bee kunmabɔ, o banna. Mɔɔw tun be siranna saya ne minke, o banna. Jalaki fanga banna. Sini sigasigali banna.

Kalansen minw be tugu jɔɔn kɔ, u bena sinsin kuma kabakoman wolonfila kan, Ala Dence ye minw fɔ k'a to adamaden cogoya la. N t'a lɔn aw koo la, nka ne fe, foyi tun te kabakoya o alako dramu bee la, an be min weele ko kuruwa, ka teme Yezu ka kuma wolonfila nunu kan. I tun bena mun lo fɔ n'i tun be tagara ka taga faga? N'a tun bena ke pangili ye min be mɔɔ kɔɔ dɔɔni dɔɔni i n'a fɔ Yezu y'a sɔɔ cogo min na, i tun bena ja gweleya ka mun lo fɔ k'i to kuruwa kan?

Yezu tun bena kuma minw fɔ o kuruwa kan, a y'u sugandi kopuman. U tun te kumaden gwansanw ye minw fɔra dɔɔn martiri dɔ fe min dusu tun kasinin lo. O tun ye kumaw ye minw fɔra Ala yere fe walisa k'a to an ka se ka koo dɔw lɔn a tun sirinin be kuruwa min kan, o kɔɔ ka bon kosɔbe min te se ka faamu.

1. **Fa, yafa o ma, sabu o be min kera, o ma o lɔn** .(Luka 23:34 kalan).

O ye yafa kumaw ye. O lamennikelaw ma yɔɔnin kelen, nka a tun be teme u kan yɔɔjan.

2. **Bi, i bena ke ni ne ye alijene kono** .(Luka 23:42, 43 kalan).

Yezu y'a nɛsin sonyanikela ma ani a ye sɔnni kumaw fɔ kojugukela gwansan dɔ ye, i bena miiri ko mɔgo laban min ka ni ka ke alijene kono o loon na. Mɔgo dɔ, min te i n'a fɔ Yezu, ale tun be yen a ka kojuguw koson.

3. **Muso kanulen, i dence file**, ani karamɔgoden (Yuhana) ma; **I bamuso file nin ye**. (Zan 19:25).

Dususaalo kumaw, hali a ka tɔkɔw cema, dususaalo kuma cɛnumanw.

4. **Ne ta Ala, ne ta Ala, mun koson i ka ne to yi?**

(Matiyu 27:46).

O kumaw kɔkɔ ko di? Tilanyɔkɔ kumaw, tilanyɔkɔ jugu nka tilanin min tun ka kan ka ke n'an b'a fe ka nɛnamaya ke fɔ abada.

5. **minnogo be ne ra** (Zan 19:28 kono).

Adamadenya ka kuma minw b'a yira an na ko Yezu tun te mɔgo gwansan sifa dɔ ye, a tun be komi ne ni ele lo. A tun be dimi, minnogo tun b'a la, kongo tun b'a la ani a tun b'an ka dimi faamu.

6. **A banna**. (Zan 19:30 kalan).

Se sɔkɔ kumaw. Kuma minw fɔra ka teme kuma tɔkɔw be kan.

7. **Ne be ne nin don i boro** (Luka 42:36) Kumaba

minw b'a yira ko an b'an yere di ka ban.

Kuruwa lo b'an ka limaniya kono. An be min lafasa, o lo ye o yɔkɔ cɛmance ye. O lo kama an be se ka lajen i n'a fɔ limaniya jenkulu.

N bolila ka bi ntalen dɔ sɔkɔ nin loɔkɔkun na min be siranna ko a be mɔgo caaman ka loyɔkɔ yira, ani o koo la, legilizi caaman. O ntalen be kuma legilizi dɔ koo la min ye boon kura la. U y'a ke ka ne kosobe ani u ye tagamasijne dɔ la minben kofe min b'a fɔ ko: "An be Krista waajuli ke, min gwengwenla yiri kan." O kɔ, duguma yɔkɔ la, u ye yiriden fitinin dɔ bila boɔkɔdaga kono, o ɛzɛzɛsunw dɔ la kelen min be yelemayelemma ani a tun bena yeke kogo kan ka ke ka boonw masiri. Wagati temeto, ɛzɛzɛsunw y'a damine ka bonya ka taga ani kafodenw y'a damine ka ngɔya. Wagati dɔ temenin kɔ, a y'o kumaden laban datugu ko "kuruwa." O

